

Türk Vergi Hukukunda Konkordato: Şüpheli Alacaklar

Concordat in Turkish Tax Law: Bad Debts

Dr. Bilalettin Topluk¹

¹ ORCID: 0000-0002-3933-234X, ✉: bilalettintopluk@yahoo.com, Yeminli Mali Müşavir

Özet

Konkordato, mali güçlük içerisinde olan ve borçlarını vadesinde ifa edememe riskini barındıran dürüst borçlulara yönelik olarak getirilen ve onları muhtemel bir iflastan kurtarma ve alacakların tahsil etmesini amaçlayan bir kurumdur. Konkordato süreci Asliye Ticaret Mahkemesine verilen bir ön proje ile birlikte gerekli mali ek belgelerle başlamaktadır. Mahkeme tarafından önce geçici mühlet ve devamında kesin mühlet kararı verilerek borçluya mevcut faaliyetlerini bir icra baskısı olmadan toparlama imkânı vermektedir. Bu çalışma, İcra İflas Kanunu kapsamında konkordato sürecini genel hatlarıyla anlatmakta ve konkordatoya tabi olan borçlunun ve bu borçludan alacaklı olan kişilerin durumlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) bünyesindeki m.322 değersiz alacaklar, m.323 şüpheli alacaklar ve m.324 vazgeçilen alacaklar hükümleriyle birlikte 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK) hükümleri kapsamında incelenmiştir. İİK kapsamında konkordatoya başvuran borçludan olan teminatsız alacaklar, mühlet kararının verilmesiyle birlikte şüpheli alacak haline gelir. Bilanço esasına tabi olan alacakların karşılık ayırmaları mümkündür. Şüpheli alacaklara ilişkin ayrılacak karşılığın, vergi sisteminde yer alan dönemsellik ilkesi gereği alacağın şüpheli hale geldiği dönem itibarıyla yapılması gerekir. Konkordatoya başvuran borçlu açısından ise, kesin mühlet verilmesiyle birlikte alacaklıların tahsil etmekten vazgeçtikleri alacak miktarları, borçlu açısından vazgeçilen alacaklar olarak kaydedilir.

Anahtar kelimeler: Şüpheli Alacaklar, Şüpheli Alacaklar Karşılığı, Konkordato.

Abstract

Concordat is a legal mechanism designed for well-intentioned debtors who suffer from financial distress and bear the risk of failing to perform their debts on maturity, aiming to rescue them from a potential bankruptcy and to enable creditors to collect their outstanding receivables. The concordat process initiates upon the submission of a preliminary restructuring project along with the required supplementary financial documents to the Commercial Court of First Instance. By decreeing a temporary injunction period (temporary respite) followed by a definitive injunction period (definitive respite), the court grants the debtor the opportunity to rehabilitate their business operations without being subject to enforcement pressures. This study outlines the concordat process within the scope of the Enforcement and Bankruptcy Law (EBL) and evaluates the status of the debtor subject to concordat and their creditors under the provisions of Article 322 (bad debts), Article 323 (doubtful receivables), and Article 324 (waived claims) of the Tax Procedure Law (TPL) No. 213, as well as the provisions of the Value Added Tax (VAT) Law No. 3065. Unsecured receivables from a debtor who applies for a concordat under the EBL acquire the status of doubtful receivables upon the issuance of the respite decree. It is permissible to set aside provisions for receivables subject to the balance-sheet basis. In accordance with the principle of periodicity within the tax system, the provision for doubtful receivables must be set aside in the period when the receivable becomes doubtful. As for the debtor applying for a concordat, the amounts of receivables that the creditors waive from collecting upon the granting of the definitive respite are recorded as waived claims from the debtor's perspective.

Keywords: Bad Debts, Reserve For Bad Debts, Concordat.

Geliş/Received: 18.06.2026; Kabul/Accepted: 30.06.2026; Yayın/Published: 02.07.2026

Copyright: © The Author(s), 2026. Published by the ALKU University Publishing. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC 4.0).

Giriş

Konkordato uygulaması, 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu (İİK) m.285 vd. düzenlenen bir yeniden yapılandırma yöntemi olarak Türk hukuk sisteminde yer almaktadır. Genel anlamda konkordato, kamu ve özel borçlarını, borç vadeleri gelmesine rağmen ödeyemeyen ya da borçlarını vadesinde ödeyememe riski/tehlikesi bulunan dürüst bir borçlunun, kendisine yeni vade/vadeler verilmek yahut indirim yapılmak suretiyle mevcut borçlarını ifa edebilmek veya olası bir iflâstan kurtulabilmek için başvurabilen hukuksal bir yoldur.

2004 yılından itibaren uygulanagelen “iflas erteleme” kurumu, 2018 yılında yayınlanan 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun m.13 ile 2004 sayılı İİK m.285’te yapılan değişiklikle birlikte “iflas erteleme” kurumu kaldırılarak yerine “konkordato” kurumu getirilmiştir. İlgili kanun kapsamında konkordato uygulamasından yararlanmak isteyen borçluların/kişilerin iyi niyetli olmaları ve içinde bulundukları mevcut durum nedeniyle borçlarını ödeyememeleri veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunmaları gerekir. Bu kapsamda olan kişilerin durumlarının daha kötüye gitmelerini engellemek ve onları iflastan kurtarmaya yönelik uygulamalar içermesi nedeniyle konkordato, borçlunun menfaatlerini taltif ederken aslında borçludan ziyade alacaklarını menfaatlerini de taltif etmektedir.

Konkordatoya başvurulması halinde hem borçlunun hem de alacaklıların vergisel işlemleri ve dolayısıyla muhasebe kayıtları etkilenmektedir. Bu minvalde en önemli değişikliklerinden birisi alacaklıların alacak nev’inde ortaya çıkan değişikliklerdir. Bu çalışma, iflas erteleme müessesesinin kaldırılarak konkordato müessesesinin kapsamlı bir şekilde yeniden düzenlenmesi çerçevesinde, konkordato sürecine giren borçludan olan alacakların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) m.322-324 ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK) m.29 ve m.30 kapsamındaki durumlarına ilişkin düzenlemelerin ve tartışmalı uygulamaların irdelenmesi konu almaktadır.

1. Genel hatlarıyla konkordato uygulaması

7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’la Türk hukuk sisteminde yer alan iflasın ertelenmesine yönelik düzenlemeler alacaklı ve borçlu arasındaki menfaat dengesinin kurulmaması gibi nedenlerle uygulamadan kaldırılmış olup, İİK m.285-309 arasında konkordatoya ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Düzenlemelerin amacı; iyi niyetli borçlunun, borçlara ilişkin vadelerin uzatılması, borç tutarından indirim yapılması ya da borçluyu olası bir iflastan kurtarılmasıdır.

1.1. Konkordato talebi

Konkordato talebine ilişkin temel düzenleme İİK m.285’te yer almaktadır. İlgili hüküm,

“Borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflâstan kurtulmak için konkordato talep edebilir.

İflâs talebinde bulunabilecek her alacaklı, gerekçeli bir dilekçeyle, borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilir.”

Yetkili ve görevli mahkeme; iflâsa tabi olan borçlu için 154 üncü maddenin birinci veya ikinci fıkralarında yazılı yerdeki, iflâsa tabi olmayan borçlu için yerleşim yerindeki asliye ticaret mahkemesidir.

Konkordato talebinde bulunan, Adalet Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan tarifede belirtilen konkordato gider avansını yatırmaya mecburdur. Bu durumda 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114 üncü ve 115 inci maddeleri kıyasen uygulanır”

ile konkordato talebi düzenlenmiştir. Konkordato sürecinin ilk aşaması konkordato talebinin sunulmasıdır. Konkordato talep edecek kişinin Asliye Ticaret Mahkemesine dilekçe ile müracaatı ile hukuksal süreç başlamaktadır.

Konkordato talebinden kimlerin yararlanabileceği, talebin süreci, görevli ve yetkili mahkemenin belirlenmesi açısından önemlidir.

İİK m.285/1, “Borçlarını, herhangi bir borçlu, ... konkordato talep edebilir” hükmüne göre gerçek veya tüzel kişiler konkordato talebinde bulunma hakkına sahiptir. Bu kişilerin konkordato başvurusunda bulunabilmelerinin ön şartına ilişkin hüküm, m.285/1’de yer almaktadır. Hükme göre;

“Borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir

borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflâstan kurtulmak için konkordato talep edebilir.” denilmektedir.

1.2. Konkordato talebine eklenecek belgeler

Konkordato talebine eklenecek belgeler İİK m.286’da “Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler” başlığı altında düzenlenmiş olup, maddenin son fıkrası gereğince eklenecek ilgili belgelerin usul ve esaslarında düzenleme yetkisi Adalet Bakanlığına verilmiştir. Bu kapsamda. Adalet Bakanlığı bu yetkiye dayanarak “Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik” hazırlamış ve ilgili yönetmelik yürürlüğe konulmuştur. Talebe eklenecek belgeler Yönetmelik m.5’te sayılmış olup, İİK m.286’da yazılı belgelerin tekrarı niteliğindedir. Bu durumda konkordatoya başvuru yapacak gerçek veya tüzel kişiler, konkordato talebine Yönetmelik m.5 gereği şu belgeleri eklemesi gerekir.

“ (1) Borçlu, konkordato talebine aşağıdaki belgeleri ekler:

- a) Konkordato ön projesi.
- b) Borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgeler.
- c) Alacaklı ve alacak listesi.
- ç) Karşılaştırma tablosu.
- d) Makul güvence veren denetim raporunun iki nüshası.

(2) Borçlu, iflasa tabi olmayan kişilerden ise sadece birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde yazılı belgeler ile uygun düştüğü ölçüde (b) bendinde yazılı belgeleri konkordato talebine ekler.

(3) Konkordato işlemlerinin başlatılması alacaklılardan biri tarafından talep edilmişse mahkeme, birinci veya ikinci fıkra da belirtilen belge ve kayıtların eksiksiz olarak sunulması için borçluya makul bir süre verir.”

Belgeler arasında yer alan konkordato projesi, talebin başarılı olup olmayacağını ortaya koyan en önem belgelerden biridir. Çünkü ön proje, borçlunun borçlarını hangi kaynaklardan elde edilecek gelirle, hangi oranda ve hangi usul ve vadede ödeneceği, yine borçlunun alacaklılardan, alacaklarının hangi oranda vazgeçmelerini beklediği, borçlunun borç ödemesinde iyi niyetli davranıp davranmadığı diğer bir ifade ile ödemelerin yapılabilmesi için mallarını satıp satmayacağı, yapılacak ödemelerin hangi gelir kaynaklarından sağlanacağı ve en önemlisi sermaye artırımına gidip gidilmeyeceğine ilişkin hususların yer aldığı bir projeksiyondur. Mahkemeye başvuru esnasında sunulan ön proje, ilk haliyle sabit ve değişmez nitelik taşımaz. Bu proje, konkordato sürecinde konkordato komiserinin tespitleri ve değerlendirmeleri neticesinde zaman içerisinde olgunlaşan, gelişen ve revize edilebilen dinamik bir belgedir. Son şekli verilen proje, alacaklılar toplantısında, bütün alacaklıların onayına sunulur.

Borçlu projenin yanında mal varlığına ilişkin belgeleri de yapacağı talebe eklemelidir. Konkordato talebinde bulunan kişi defter tutmak zorunda olan kişilerden ise, bu belgelere ilave olarak iktisadi kıymetleri rayiç değere göre değerlendirilmiş gelir tablosu, nakit akım tablosu, ara bilanço, defter beratları, borçlunun borç ve alacaklarını içeren listeler ile bağımsız denetim raporunun talebe eklenmesi gerekir. Borçlunun mali durumunun gerçek durumu yansıtabilmesi ve bilinebilmesi için hazırlanacak ara bilançoda yer alacak varlıkların muhtemel satış fiyatı üzerinden değerlendirilmesi önem arz eder. Talebe eklenecek belgelerden biri de alacaklı ve bunlara ilişkin alacak listesidir. Borçlu, alacaklıların ad ve soyadları ile bunların alacaklı olduğu miktarı, alacaklılardan imtiyazlı olanlar varsa durumu belirtir listeyi talebe eklemelidir. Alacaklılar, listeyi kontrol ederek kendi durumlarına ilişkin yanlış ya da eksik bir husus varsa bunu mahkemeye bildirmelidir. Karşılaştırma tablosu talebe eklenecek önemli belgelerden biridir. Bu tabloda borçlu, alacaklılara yaptığı teklifte alacaklarından hangi oranda vaz geçmeleri gerektiği ve vazgeçme sonrasında alacaklıların eline geçecek miktar ile iflası halinde ellerine geçebilecek tutarı karşılaştırmalı bir şekilde sunmaktadır.

1.3. Geçici mühlet ve sonuçları

Konkordato talebinin mahkemeye sunulmasından sonra konkordato sureci iki aşamadan oluşur. Bunlardan ilki “Geçici Mühlet” ve ikincisi de “Kesin Mühlet”tir. Konkordato talebinin incelenmesi üzere hâkim tarafından verilir. Geçici mühlete ilişkin temel düzenleme İİK m.287’de yer almaktadır. Geçici mühlet üç aydır.¹ Konkordato talebinin için hazırlanan belgeler belgelerin eksik olması halinde talepte bulunana makul bir süre verilir ve belgelerin tamamlanması istenir. Belgelerin süresinde tamamlanması halinde konkordato talebi reddedilir. Geçici mühlet kararının verilmesiyle mahkeme borçlunun mal varlığının korunması için gerekli tedbir alır². Diğer bir ifade ile hakkında geçici mühlet kararı verilen borçlu hakkında alacaklılar icra yoluyla alacaklarını tahsil yoluna gidemez.

Uygulamada konkordato talebinde genellikle borçlu bulunur. Ancak alacaklı da konkordato işlemlerinin başlatılması talebinde bulunabilir.³ Geçici mühlet sürecinin temel amacı, konkordatonun başarıyla sonuçlanıp sonuçlanmasının mümkün olup olmadığının anlaşılması için borçlunun iş ve işlemlerinin yakından izlenmesidir⁴. Bunun için yerinde ve zamanında gerekli tedbirlerin alınmasıdır⁵. Bu nedenle geçici mühlet kararıyla birlikte süreci izleyen ve takip eden bir geçici konkordato komiseri atanır. Gerekmesi halinde üç komiser de atanabilmektedir.⁶

Geçici mühlet süresi dolmadan önce mahkeme, borçlunun ya da komiserin talebiyle 3 aylık geçici mühlet süresini iki ay daha uzatabilir.⁷ Böylece toplam geçici mühlet süresi 5 ay olur. Geçici mühlet sürecinde aksamalar ve gecikmeler alacaklılar aleyhine işleneceği muhakkaktır. Bu nedenle kanunda sürecin selamet için gerekli önlemler alınmıştır. Önlemlerden en önemlisi geçici mühlet talebinin kabulüne veya geçici komiserin görevlendirilmesine veya gerekli olan geçici mühletin uzatılmasına ve gerekli tedbirlere yönelik kararlara ilişkin kanun yoluna başvurulması mümkün değildir.⁸

Geçici mühlet kararı ile başlanılan süreç ve sonuçlar, kesin mühlet ile başlanılan süreç ve sonuçları doğurmaktadır. Bu durum borçlunun mal varlığının muhafazası ve bu dönem içerisinde alacaklıların menfaatlerinin korunması amaçlanmıştır.⁹ Kesin mühlet aşamasına geçmek, geçici mühlet süreci sonrasında geçici mühlet kararı veren mahkeme hâkiminin kararı ile gidilebilmektedir. Geçici mühlet kararı verilmesi ile geçici mühlet süreci baslar. Bu süreç içerisinde olması muhtemel olaylar şöyle sıralanabilir; süre sonunda konkordatonun başarıya ulaşabileceğine ilişkin emareler olması halinde geçici mühlet sürecinin 2 aya kadar uzatımına veya kesin mühlet kararının verilmesine; konkordato projesinin başarısız olma ihtimali daha yüksekse bu durumda geçici mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine karar verilebilir. Her durumda konkordato talebinin kabulü, reddi, kesin mühletin verilmesi ve süre uzatımına ilişkin mahkeme kararları ticaret sicili gazetesinde ve Basın-İlan Kurumunun resmi ilan portalında ilan edilmesi gerekmekte ve İİK m.288’de belirtilen ilgili kurumlara¹⁰ bildirilir¹¹. Ticaret sicili gazetesinde, basın ilan kurumunda ve ilgili kurumlara bildirmenin temel amacı, alacaklıların itiraz haklarını

1 İİK m.287/4

2 Geniş & Can, s.85

3 İİK m.287/2

4 Levent Biçer & Mehmet Fethi Şua, Borca Batık Olmayan Bir Sermaye Şirketinin Konkordato Talebinin Başarıya Ulaşamayacağı Kesin Mühlet İçinde Anlaşıldığında Mahkeme Re’sen Ve Başka Bir İnceleme Yapmaksızın İflasa Karar Vermeli Midir? Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 18(2), 2021, s.735 <https://izlik.org/JA43FU45AZ>

5 Aslanoğlu & Cengiz, s.46.

6 İİK m.287/3

7 İİK m.287/4

8 İİK m.287/6

9 İbrahim Ermenek, Borca Batıklık Nedenine Dayalı Konkordatoda Geçici Mühletin Kaldırılması. Adalet Dergisi, 64, 2020, s.516. <https://izlik.org/JA55PD32DW>

10 İİK m.288: “... Mahkemece geçici mühlet kararı, ticaret sicili gazetesinde ve Basın-İlan Kurumunun resmî ilân portalında ilân olunur ve derhâl tapu müdürlüğüne, ticaret sicili müdürlüğüne, vergi dairesine, gümrük ve posta idarelerine, Türkiye Bankalar Birliğine, Türkiye Katılım Bankaları Birliğine, mahallî ticaret odalarına, sanayi odalarına, taşınır kıymet borsalarına, Sermaye Piyasası Kuruluna ve diğer lazım gelen yerlere bildirilir.”

11 Aslanoğlu & Cengiz, s.45

kullanmaları için tanımlanmış olan bir nevi hak düşürücü sure olan itiraz suresini başlatmaktır. İİK m.288/2 hükmüne göre, alacaklar ilanın ve ilgili bildirimlerin yapılmasından itibaren 7 gün içerisinde dilekçe ile yapacakları başvuru ile henüz konkordato mühletinin verilmesin gerektirecek bir durumun bulunmadığını ve dolayısıyla konkordato talebinin kabule ilişkin kararın reddini talep edebilirler.

1.4. Konkordato komiseri ve alacaklılar kurulu

Konkordatonun ister geçici ister kesin mühlet sureci içerisinde aktif rol oynayan ve surecin sağlıklı bir şekilde ilerlemesini sağlayan en önemli varlık konkordato komiseri veya komiserleridir¹². Konkordato komiserinin üstlendiği görevin niteliği gereği, konkordato komiserinin özellikleri, atanması, eğitime ilişkin konulara yön vermek ve belirli bir standarda ulaşmak ve sürekliliği sağlamak için İİK m.290/5'te verilen yetkiye istinaden Adalet Bakanlığı tarafından 2019 yılında "Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik (KKAKD Yönetmelik)"¹³ yayınlanmıştır. Bununla birlikte aynı bakanlık tarafından konkordato komiserlerinin temel eğitimine ilişkin usul ve esasları belirlemek adına "Konkordato Komiserliği Temel Eğitiminin Usul ve Esasları"¹⁴ başlıklı bir genelge yayınlanmıştır. Konkordato komiserinin temel görevleri yönetmelikte ifade edildiği üzere,

- "a) Konkordato projesinin tamamlanmasına katkıda bulunmak.
- b) Borçlunun faaliyetlerine nezaret etmek
- c) Bu kanunda verilen görevleri yapmak
- d) Mahkemenin istediği konularda ve uygun göreceği sürelerde ara raporlar sunmak
- e) Alacaklılar kurulunu konkordatonun seyri hakkında düzenli aralıklarla bilgilendirmek
- f) Talepte bulunan diğer alacaklılara konkordatonun seyri ve borçlunun güncel malî durumu hakkında bilgi vermek
- g) Mahkeme tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek."

İlgili düzenleme konkordato komiserine konkordatonun bir düzen içerisinde yürütmesi ve surecin olumlu veya olumsuz tamamlanmasına yönelik olarak hayati görevler vermektedir¹⁵. Bu görevlere bakıldığında borçlu kişinin faaliyetlerine eşlik etmek, projenin tamamlanmasına dahil olup katkı sunmak, konkordato talebi için başvuru mahkemenin talep etmesi halinde ara raporlar hazırlamak ve sunmak, kesin mühlet verilmesiyle oluşturulan alacaklılar kurulu üyelerini belirli sürelerle konkordato surecinin gidişatı hakkında bilgiler vermek temel görevler arasında sayılır.¹⁶

Önemli görevlere sahip konkordato komiserlerinin nasıl seçileceğine bakıldığında, bu kişilerin bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan komiser listesinden seçilerek mahkeme tarafından görevlendirildiği ilgili yönetmelikçe hüküm altına alınmıştır. Komiserlik listesine kayıt olarak bu listede yer almak için ise, Adalet Bakanlığınca kabul edilen kurumlar tarafından verilen konkordato komiserliği eğitimlerini alıp başarıyla tamamlayan kişilerden olmak gerekmektedir. İlgili bölgede listede komiser olarak görev alabilecek bir kişinin bulunmaması halinde mahkeme hâkim liste dışında da görevlendirme yapabilmektedir. Liste dışından atanacak komiserlerin de konkordato komiserinin taşıması gereken temel nitelikleri ile eğitim ve mesleki tecrübe gibi nitelikleri taşıması esastır. İİK m.290/5'te bir komiserin azami dosya yükü de belirlemiş olup, bu kapsamda bir komiser aynı zaman dilimi içerisinde en fazla dosyada konkordato komiserliği görevi ile görevlendirilebilir.¹⁷

¹² Nurullah Bal. Adî Konkordato Çerçevesinde "Kayyım". *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(2), 2021. s.398-399. <https://izlik.org/JA39PP74EY>

¹³ RG: 30.01.2019; 30671

¹⁴ Bilirkişilik Daire Başkanlığı 20.06.2019 tarih ve 171 nolu Genelge, <https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/109/dosya/171nolugenelgevecekleri09-07-202009-49.pdf>

¹⁵ Hakan Albayrak Konkordato Mühletinde Mahkeme Tarafından Takdir Edilebilecek Tasarruf Sınırlamalarının Değerlendirilmesi. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 7(2), 2021. 196,197. <https://izlik.org/JA53SN57MX>

¹⁶ Bal, s.402; Aslanoğlu & Cengiz, s.50.

¹⁷ Mustafa Okan Yağcı. Uygulamadan Örneklerle Konkordato Kayyımı. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(1), 2021, s.343 <https://izlik.org/JA82BB42UA>

Komiserlik eğitimine başvuracak kişilerin nitelikleri ve eğitiminden muaf tutulanlarda aranacak özellikler yönetmelikle belirlenmiştir. Bu minvalde komiserlik eğitiminden kimlerin muaf olacaklarına dair düzenlemeye göre, profesör veya doçent unvanına medeni hukuk, medeni usul ve icra iflas hukuku, ticaret hukuku maliye, muhasebe, iktisat veya işletme alanlarında sahip olanlar komiserlik eğitimine katılmaktan muaf tutulmuştur. Bu kişiler doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı Bilirkişilik Bölge Kurulları tarafından oluşturulan listeye kaydedilmek üzere başvuru yapabilirler¹⁸.

KKAKD Yönetmelik m.21-23 hükümlerine göre, kesin mühlet kararının verilmesinden sonra oluşturulan “alacaklılar kurulu” konkordato sürecinde önemli rol oynamaktadır. Kurula ilksin temel bilgiler İİK m.289’da verilmekle birlikte, kurulun oluşturulmasına ilksin ayrıntılı düzenlemeler Yönetmelik m.21-24 de düzenlenmiştir. Alacaklılar kurulu kesin mühlet kararının verilmesiyle birlikte olabileceği gibi kesin mühlet kararının verilmesinden sonra da oluşturulabilir. Bu konuda yetki mahkemeye aittir. Bu kapsamda komiserin de görüşünü bildirdiği, tek sayıda olmak koşulu ile en fazla yedi alacaklıdan oluşan ve alacaklıların kurulda görevlendirilmeleri karşılığında herhangi bir ücret almayacakları alacaklılar kurulu oluşturulabilir. Alacaklılar kurulu, komiserin konkordato sürecinde üstlendiği görevleri yerine getirirken konusunda kendisine nezaret etmekle birlikte, kendinse tavsiyelerde de bulunabilir ve mevzuatın izin verdiği durumlarda mahkemeye kendi görüşünü sunar¹⁹. Bu görevlerin yanında, alacaklıların ve borçlunun menfaatlerini temin etmek, konkordato sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlamak adına komiserin süreç içerisindeki faaliyetleri yeterli bulunmaz ise, alacaklılar kurulu ilgili mahkemeden komiserin değiştirilmesini talep edebilir. Ancak bu talep gerekçeli bir rapora dayanmalıdır.

KKAKD Yönetmelik m.24 gereğince, en fazla 7 alacaklıdan ve tek sayıda oluşturulan kurul olağan toplantı olarak nitelendirilen toplantısını ayda en az bir defa olmak üzere toplamalıdır. Toplantının gün, saati ve yeri komiser tarafından belirlenir. Bununla birlikte alacaklıların salt çoğunluğun istemesi halinde kurul her zaman toplanabilir. Kurul kararlarını toplantıya katılanların oy çokluğu ile alır. Konkordato komiserinin alacaklılar kurulunda oy kullanamaz. Komiser, kurul toplantılarında yalnızca gözlemci, denetleyici ve raportör olarak yer almaktadır.

1.5. Kesin mühlet, konkordato talebinin reddi ve iflâsın açılması

Geçici mühletten sonra hakim, konkordatoda beklenen iyileşmemin olabileceğine kanaat getirirse borçluya bir yıllık kesin mühlet verir.²⁰ Bu süre mühlet bitmeden önce en fazla altı ay uzatılabilmektedir.²¹ Konkordato talebinde nihai amacın borçlunun mali durumunda gerekli iyileşmenin sağlanmasını ve iflasla sonuçlanmadan borçların ödeyebilir duruma gelmesidir. Bu iyileşme kesin mühlet süreci sona ermeden konu ile ilgili komiserin raporuna istinaden mahkeme resen kesin sürenin kaldırılmasına ve konkordato talebinin reddine karar verir.²² Kararın aynı kanunda yazılı hükümlere göre hem ilan edilir ve hem de gereken yerlere bildirilir. Hakim kesin mühletin kaldırılması hakkında karar vermeden önce konu hakkında taraflara yani borçlu, alacaklı varsa konkordato talep alacaklı ve yine varsa alacaklılar kurulunu duruşmaya davet eder.²³

Borçluya kesin mühletin verilmesiyle geçici mühlet sürecinde görevlendirilen komiserle doysa teslim edilir Konkordato komiseri alacaklıları var olan alacaklarını tespit ve bildirmeleri için ilan yaparak onları davet eder. Alacağın çekişmeli mi çekişmesiz mi olduğu bu safhada meydana çıkar. Nitekim borçlu, bildirilen alacakları kabul

¹⁸ Adalet Bakanlığı Bilirkişi Daire Başkanlığı, “Konkordato Komiserliği Başvuru Usul ve Esaslarına İlişkin Duyuru”, <https://bilirkisilik.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/konkordatokomiserligi12102023050854> (Erisim: 18.01.2026)

¹⁹ Bal, s.407.

²⁰ İİK m.289/3

²¹ İİK m.289/5

²² Aslanoğlu & Cengiz, s.47.

²³ İİK m.291

veya reddedebilir.²⁴

İİK kapsamında, geçici mühlet sürecinde mahkeme, duruma göre geçici mühletin 2 ay daha uzatılmasına karar verilebileceği gibi, mühletin kaldırılarak yapılan konkordato başvurusunun reddine de karar verilebilir. Kararın ret sekline verilmesi durumunda geçici mühlet kararının verilmesi ile birlikte borçlunun elde ettiği koruma hakları iptal edilir. Bu kararın verilmesiyle birlikte alacaklıların alacaklarını teminen icra yolu yeniden açılmış olur. Normal olarak bir yıl olan ve gerekmesi halinde mahkemece altı ay ek süre verilebilen kesin mühlet süresi içerisinde de kesin mühletin kaldırılmasına ve konkordato talebinin reddine yönelik karar verilebilir. Kesin mühleti süresi içerisinde konkordato talebi reddedilirse, İİK m.292 gereğince,

- “a) Borçlunun malvarlığının korunması için iflâsın açılması gerekiyorsa
- b) Konkordatonun başarıya ulaşamayacağı anlaşılıyorsa
- c) Borçlu, 297 nci maddeye²⁵ aykırı davranır veya komiserin talimatlarına uymazsa ya da borçlunun alacaklıları zarara uğratma amacıyla hareket ettiği anlaşılıyorsa
- d) Borca batık olduğu anlaşılan bir sermaye şirketi veya kooperatif, konkordato talebinden feragat ederse.”

belirtilen dört unsurdan bir veya birkaçının bulunması halinde iflasa tabi bir borçlunun iflasına resen karar verebilir. Bu sebeplerden herhangi birinin mevcudiyetini saptayan mahkeme, süre geçirmeksizin atanmış olan komiserden yazılı bir rapor talep eder. Rapor geldikten sonra geçici ya da kesin mühlet kararı kaldırarak konkordato talebinin reddine ile borçlunun iflâsına karar verir²⁶. Şayet borçlu iflasa tabi olmayan kişilerden ise, konkordatonun başarıyla sonuçlanmayacağı açık veya Borçlu, İİK m.297 hiline davranışlar sergilemiş veya komiserin vermiş olduğu talimatlara uymaz ya da alacaklıları zarara uğratma gayesi ile harekette bulunduğu tespit edilmişse konkordato komiserinin mahkemeye sunacağı rapor dikkate alınarak kesin mühlet sona erdirilir ve konkordato talebi resen sonlandırılır.²⁷

İİK m.308 hükmüne göre, konkordatonun tasdik edilmemesi halinde borçlunun iflasına karar verilir. İflâsın açılmasına ilişkin karar ise İİK m.166/I-II kapsamında borçluya tebliğ ve ilân edilir²⁸. Bu kararla birlikte kişi müflis sayılır. Alacaklılar mevcut alacakları dolayısıyla müflise cebri takip işlemi uygulayabilirler. Sürecin iflas ile neticelenmesi durumunda kararı veren mahkeme uygulanacak tasfiyenin usulünün basit yahut adi tasfiye şeklinde olacağının da kararını verir. Adi tasfiye usulünün mahkeme tarafından seçilmesi durumunda hali hazırda atanmış olan konkordato komiseri tasfiyeyi yürüterek sonuçlandırır. Basit tasfiye usulünün tercih edilmesi durumunda ise tasfiye işlemleri iflas idaresince yetkilendirilen kişi tarafından yürütülerek sonuçlandırılır.

1.6. Kesin mühletin alacaklılar ve borçlu bakımından sonuçları

İİK m.294 gereğince, kesin mühletin verilmesiyle birlikte, borçluya yönelik olarak 6183 sayılı AATUHK kapsamında kamu alacaklarının tahsiline yönelik olarak yapılan takipler başta olmak üzere hiçbir takip yapılamaz,

²⁴ Ömer Bugra Alihocagil, Konkordatonun Tasdiki Kararının Kanun Yolunda Kaldırılmasının/Bozulmasının Çekişmeli Alacak Hakkında Açılan Davaya Etkisi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9(1), 2026, s.566. <https://izlik.org/JA25DW48YK>

²⁵ “Madde 297- Borçlu, komiserin nezareti altında işlerine devam edebilir. Şu kadar ki, mühlet kararı verirken veya mühlet içinde mahkeme, bazı işlemlerin geçerli olarak ancak komiserin izni ile yapılmasına veya borçlunun yerine komiserin işletmenin faaliyetini devam ettirmesine karar verebilir.

Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez ve takyit edemez. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü (...) almak zorundadır.

Borçlu bu hükme yahut komiserin ihtarlarına aykırı davranırsa mahkeme, borçlunun malları üzerindeki tasarruf yetkisini kaldırabilir veya 292 nci madde çerçevesinde karar verir.

Birinci ve üçüncü fıkra kapsamında alınan kararlar 288 inci madde uyarınca ilân edilir ve ilgili yerlere bildirilir.”

²⁶ Hakan Erzeybek, Adi Konkordato Sürecinde İflâs. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(3), 2025, s.99,100. <https://doi.org/10.32957/hacettepehdf.1692084>

²⁷ Ermenek, 2020, s.517, 521.

²⁸ Erzeybek, s.120.

daha önce başlamış ve devam eden icra takipleri durur ve hatta ihtiyati tedbirler ve ihtiyati haciz kararları da icra edilemez²⁹. İhtiyati tedbir, koruyucu önlem veya geçici koruma önlem olarak da adlandırılmakta olup, bir dava davacının lehine sonuçlanması halinde, dava konusu şeyi elde edebilmesine yönelik, davadan daha önce veya sonrasında talep edilen şeyi garanti altına almayı sağlayan önlem iken; ihtiyati haciz alacaklının para alacağının zamanında ödenmesini muhafaza altına almak için, mahkeme kararı ile, borçlunun birtakım mallarına, alacak ve haklarına önceden geçici olarak el konulması olarak tanımlanabilir.³⁰

Kesin mühletin verilmesi zamanaşımı sureleri ve hak durdurucu sureler üzerinde durma etkisi yaratır. Bu kararın verilmesi ile birlikte bu sureler durur. Takiplerin durmasının tek istisnası İİK m.206/1'de ifadesini bulan imtiyazlı alacaklar³¹ için söz konusudur.³² Bu alacaklar konkordato sürecinde haciz yoluyla cebri icra işlemi yapabilirler.

Kesin mühlet kararının borçlu için getirdiği en önemli avantajlardan birisi konkordato projesinde hilafına hüküm olmadığı sürece kesin mühlet kararının verildiği tarihinden itibaren rehinle temin edilmemiş bütün alacaklar için faiz işlemesi durur. Bu düzenlemenin amacı borçluya kendisini toparlayabilme fırsatını vermektir.³³ Faizin işlemesi sadece rehinli alacaklar için geçerlidir.³⁴ Konkordato talebi ile mahkemeye başvuran ve talebi kabul gören borçlu konkordato komiserin gözetiminde mevcut işlerini sürdürebilir. Bu duruma uygulamada denetim komiserliği denir iken; mühlet kararı verilirken veya mühlet süresi içerisinde mahkeme, şirketin yönetiminin borçluda kalması yerine komisere geçmesine karar vermesi durumunda ortaya çıkan bu duruma da yönetim komiserliği denir.

İİK m.297/2 düzenlemesi kapsamında, mühlet kararının verilmesinden sonra, borçlu, mahkemenin vereceği izin olmaksızın rehinli işlem yapamaz, rehin tesis edemediği gibi, bir başkasına kefil olamaz, ivazsız (bedelsiz) tasarruflar yapamaz, mevcut taşınmazlarını ve işletmenin devamlılığı için önemli olan taşınırını ve tesisatını bir başkasına devredemez ve hiçbir şekilde takyit edemez. Konkordato sürecinde mahkemeye kararıyla rehin tesis etmek veya ivazsız tasarruflarda bulunmak hakkını alması halinde, bu kişi kötü niyetli bir borçlu ise, rehin tesis etmek suretiyle kendisini veya işletmesini borçlandırarak işletme varlıklarının öncelikli olarak başkasının eline geçmesine neden olabileceği, buna karşın ivazsız tasarruflarda bulunarak ise borçlu kendisinin ya da işletmesinin üçüncü kişilerden olan alacağından vaz geçerek alacaklıların alacaklarını tahsil edebilmeyi azaltmakta ve onların menfaatlerini zarara uğratabilmektedir.³⁵

1.7. Konkordatonun tasdiki kararı ve kapsamı

Konkordatonun mahkemece tasdik edilmesi konkordato sürecinden beklenen sonuçlardan birisidir. Konkordato komiseri, alacaklılar toplantısının akabinde iltihak süresini tamamlanmasıyla konkordato sürecine dair belgeler ile birlikte gerekçeli raporunu mahkemeye tevdi eder. Bu aşamada konkordatonun tasdiki adımına geçilmiş olur.

²⁹ Anıl Köroğlu, “Rehinli Malın Konkordato Mühleti İçinde Paraya Çevrilmesi Yasağı (İİK m 295)” (2020) 78(1) İstanbul Hukuk Mecmuası 139, s.142. <https://doi.org/10.26650/mecmua.2020.78.1.0005>

³⁰ Ejder Yılmaz, Hukuk Sözlüğü, Yetkin Yayınevi, Ankara, 1996, s.368

³¹ İİK m.206: ... “Birinci sıra:

A) İşçilerin, iş ilişkisine dayanan ve iflâsın açılmasından önceki bir yıl içinde tahakkuk etmiş ihbar ve kıdem tazminatları dahil alacakları ile iflâs nedeniyle iş ilişkisinin sona ermesi üzerine hak etmiş oldukları ihbar ve kıdem tazminatları,

B) İşverenlerin, işçiler için yardım sandıkları veya sair yardım teşkilatı kurulması veya bunların yaşatılması maksadıyla meydana gelmiş ve tüzel kişilik kazanmış bulunan tesislere veya derneklere olan borçları,

C) İflâsın açılmasından önceki son bir yıl içinde tahakkuk etmiş olan ve nakden ifası gereken aile hukukundan doğan her türlü nafaka alacakları.”

³² Geniş & Can, s.88-89.

³³ Beşir Fatih Doğan, Adi Konkordatoda Faize İlişkin Özellikli Durumlar. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 8(2), 2022, s.376. <https://doi.org/10.55027/tfm.1068403>

³⁴ Nesibe Kurt Konca & Seyhan Selçuk. Adi Konkordatoda Rehlinli Malın Satış Yasağı Ve İstisnaları. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 18, (2021). s.174 <https://doi.org/10.18771/mdergi.1037985>

³⁵ Aslanoğlu & Cengiz, s.58-59

Koşulların oluştuğuna kanaat getiren asliye ticaret mahkemesi, tasdiğe karar verir.³⁶ İİK m.306 düzenlemesi kapsamında, konkordatonun tasdik edilmesi borçlunun sunduğu projede yer alan teklifin alacaklılar tarafından kabulü anlamına gelmektedir. Diğer bir ifadeyle konkordatonun tasdiki, taraflar arasında bir uzlaşmanın sağlandığı anlamına gelmektedir. Bu kararda alacaklılar alacaklarından vazgeçip geçmedikleri, vazgeçmişler ise hangi oranda vazgeçtikleri açıkça ifade edilir. Bunun yanında talep ettikleri alacakların borçlu tarafından ne şekilde ve nasıl ödeneceği de açıkça belirtilmektedir.

Tasdik edilen konkordato kararında yer alan şartlarının ve taahhütlerin yerine getirilmesini temin etmek, süreci yönetmek ve gerektiğinde tasfiye tedbirleri konusunda yetkili olmak üzere bir kayyım atanır. Kayyım mahkemeye sunmak üzere iki ayda bir rapor hazırlar. Bu raporda borçlunun aktif olarak gözetlendiğini ve borçlunun tasdik edilen kararda yer alan borçlarına yönelik olarak borç ödeme kabiliyetinin devam edip etmediği konusunda objektif değerlendirmeler yer alır.

2. Türk vergi hukukunda konkordato

6183 sayılı AATUHK m.1 hükmüne göre asli kamu alacaklarından biri olan vergi, Anayasa m.73'te temel vergi ödevi başlığı ile düzenlenmiştir. Devletin varlık şartlarından biri olan ve egemenlik gücünü ifade eden en önemli yetki, vergilendirme yetkisidir. Devlet bu yetkiye dayanarak vergilendirme işlemi yapmaktadır.³⁷ Genel anlamda vergi, kamu harcamalarının finansmanını temin edebilmek için kişilerden yasalara uygun ve cebri olarak tahsil edilen karşılıksız parasal katkılar olarak tanımlanabilir. Vergilendirme ilişkinin bir tarafında kamu idaresi yer alırken diğer kişiler yer almaktadır. Kişiler vergiyi doğuran olay içerisinde yer aldıklarında vergi alacağı ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda kişilerin özel borçları yanında vergi ve diğer kamu borçları da söz konusu olabilmektedir. Konkordatoya konu olan borçlunun konkordato süreci içerisinde ve öncesinde kamu vergi borçlarının olması olağan bir durumdur. Bu nedenle konkordato sürecinin vergi mevzuatıyla doğrudan ilişkisinin olduğu ifade edilebilir. İster özel alacaklar olsun isterse kamu alacakları olsun, konkordato sürecindeki bir alacaklının alacağını tam veya kısmi olarak alması her zaman mümkün olmayabilir. Bu nedenle bu alacak en azından şüpheli hale gelmiş olarak kabul edilmektedir. Konkordato süresi içerisinde alacakların tamamı tahsil edilebileceği gibi bu alacakların tamamının veya bir kısmının tahsili imkânsız hale gelebilir. Bu durumun kamu alacaklarından vergi alacağı olması halinde vergi mevzuatının nasıl bir düzenleme içerdiğini ifade etmek gerekmektedir. Bu kapsamda Türk vergi hukukunda VUK ve KDVK'da önemli düzenlemeler yapılmıştır.

2.1. Vergi Usul Kanunu yönünden konkordato

Vergi usul hukukunda konkordatonun yansımalarına bakıldığında, süreçle ilgili olarak VUK m.322 de, “Değersiz Alacaklar”, m.323 “Şüpheli Alacaklar” ve m.324 “Vazgeçilen Alacaklar” ilişkin düzenlemelerin kullanılabileceği görülmektedir. VUK m.322'ye göre değersiz alacaklar;

“Kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkan kalmayan alacaklar, değersiz alacaktır.

Değersiz alacaklar, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilirler.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin bu madde hükmüne giren değersiz alacakları, gider kaydedilmek suretiyle yok edilirler.”

hükmü ile tanımlanarak, hangi aşamada bu alacakların yok edilebileceği ifade edilmiştir. Kanuni ifadesiyle bir alacağın “değersiz alacak” kapsamında değerlendirilebilmesi için iki şarttan birinin sağlanması gerekmektedir.

³⁶ Alihocagil, s.569.

³⁷ Mualla Öncel, Ahmet Kumrulu, Nami Çağan, Cenker Göçer. Vergi Hukuku, Güncelleştirilmiş 33. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2024, s.44; Doğan Şenyüz, Mehmet Yüce, Adnan Gerçek. Vergi Hukuku (Genel Hükümler), 14. Baskı, Ekin Kitabevi, Bursa; 2023, s.99

Bunlardan birincisi; yargısal hükmün varlığı, ikincisi ise kanaat verici belgenin varlığıdır. Bu iki durumdan en az birisinin olmaması halinde ilgili alacak değersiz hale gelmiş sayılmaz. Değersiz hale gelmemiş bir alacak gider kalemine atılmak suretiyle vergi matrahından indirim konusu yapılamaz. Değersiz alacak uygulamasının temelinde yatan neden; ticari ve zirai kazançlarda gelirin elde edilmesinde tahakkuk esasının geçerli olmasıdır.³⁸

Değersiz alacağın zarar yazılarak muhasebe kayıtlarından silinebilmesi için alacağın tahsili için mahkemeye başvurunun yapılması, başvurunun takip edilmesi ve sonuç olarak tahsili mümkün olmadığının kazai bir hükme dayandırılmasıyla olabilmektedir.³⁹

Kanaat verici vesika kavramı ise ödemenin imkânsız olmasına neden olan durumlar nedeniyle üretilen belgelerdir. Vergi hukuku açısından kanaat verici belgeler,

- “- Borçlunun herhangi bir mal varlığı bırakmadan ölümü veya 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 32 ve izleyen maddelerine göre mahkemelerce borçlu hakkında verilen gaiplik kararı ve mirasçılarının mirası reddettiklerine dair sulh hukuk mahkemelerince verilmiş bulunan mirası red kararı,
- Borçlu aleyhine alacaklı tarafından açılan davayı borçlunun kazandığına dair mahkeme kararı,
- Mahkeme huzurunda alacaktan vazgeçildiğine ilişkin olarak düzenlenmiş belgeler,
- Alacaktan vazgeçildiğine dair konkordato anlaşması,
- Borçlunun dolandırıcılıktan mahkûm olması ve herhangi bir mal varlığı bulunmadığını belgeleyen resmi evrak,
- Borçlunun adresinin saptanamaması nedeniyle icra takibat dosyasının kaldırıldığını ve yasal süresi içerisinde yenileme talebinde de bulunulmadığını gösteren icra memurluğu yazısı,
- Gerek doğuşu gerekse vazgeçilmesi bakımından belli ve inandırıcı sebepleri olmak şartıyla alacaktan vazgeçildiğini gösteren anlaşmalar, (Alacaklının tek taraflı irade beyanı ile alınmasından vazgeçilen alacakların, değersiz alacak olarak zarar kaydı mümkün değildir.)
- Ticaret mahkemesince borçlu hakkında verilen iflas kararı dolayısıyla ilgili masa tarafından alacakların tasfiyeye tabi tutulması sonrasında verilen iflasın kapanması kararına ilişkin belgeler”⁴⁰

örnek olarak verilebilir. Şüpheli alacaklar ise, VUK m.323’te düzenlenmiş olup, ilgili maddeye göre şüpheli alacaklar;

“Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;
 2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan ve 3.000 (25.000) Türk lirasını aşmayan alacaklar;
- Şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.”

şeklinde ifade edilmiştir. Şüpheli hale gelen alacak için tasarruf değeri üzerinden pasifte karşılık ayrılabilir. VUK m.323’e göre şüpheli hale gelmesi nedeniyle karşılık ayrılan alacaklara yönelik olarak daha sonraki tarihlerde tahsilat yapılması halinde, tahsilat yapılan tutar kadar, ilgili tahsilatın gerçekleştiği dönem hesabına gelir kaydedilir. Böylece gelir yazılan miktar kadar vergi matrahı artırılmış olur. Ancak “karşılık ayırma” hakkı, sadece bilanço esasına göre defter tutan işletmelere yani birinci sınıf tacirlere tanınmış bir haktır. Dolayısıyla işletme hesabına göre defter tutan ikinci sınıf tacirler şüpheli alacak nedeniyle karşılık ayıramazlar. Ancak VUKm.323/5’e göre; işletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, yukarıdaki fıkralar kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını

³⁸ Murat Özdemir, Konkordatonun Muhasebe İşlemlerine Etkisi. *Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(2), 2018, s.7.. <https://izlik.org/JA34GC73DW>

³⁹ Geniş & Can, s.84; Mahmut Demirtaş, İdris Varıcı & Fevziye Kalıpçı Çağırın, Muhasebe Açısından Ticari Alacaklara Yönelik Sorunlar Ve Çözüm Önerileri: Muhasebe Meslek Mensuplarına Yönelik Bir Uygulama. *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 2019, 206. <https://izlik.org/JA63ZH75UX>

⁴⁰ GİB, Ankara Defterdarlığı, “Tahsil edilemeyen alacakların değersiz alacak olarak kaydı hk”, Özelge: E-27575268-105[2025-1808]-161290; 13.03.2026. <https://www.gib.gov.tr/mevzuat/kanun/434/ozelge/38874>

defterlerinin gider kısmına ve bunlardan sonradan tahsil edilen miktarları ise tahsil edildikleri dönemde defterlerinin gelir kısmına, hangi alacaklara ait olduğunu gösterecek şekilde, kaydederler.⁴¹

Şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılmadan doğrudan gider yazılması mümkün müdür? Karşılık ayırmak aynı zamanda şüpheli bir durumun izlenebilmesine imkan sağlar. Bunun yapılmaması halinde şüpheli alacak normal alacaklar içinde yer alır ve işletmenin fiili durumunu yansıtmaktan uzaklaşır. Finansal tablolar, işletme sahiplerine, yöneticilerine, yatırımcılara ve kamuya doğru bilgi aktarmaktan uzaklaşarak tablo kullanıcıların yanılmalarına neden olur. Bu durum karşılık ayırmanın ana gayesidir. Yine karşılık ayırmanın bir diğer amacı da , işletmenin hasılat olarak kayıtlara aldığı ancak tahsil edilememe riski nedeniyle uğrayacağı zararın telafi edilmesidir. Zira karşılık ayrılan bir tutarın düşük ihtimal de olsa ileri bir zamanda kısmi veya tamamının tahsil edilebilme ihtimali her zaman mevcuttur. Bu nedenledir ki, ilerleyen zamanlarda şüpheli bir alacağın tahsil edileceğine ilişkin emareler varsa bu durumun kayıtlarda izlenmesi gerekir. Böylelikle, karşılık ayırmak suretiyle zarar (gider) yazılan alacak şayet daha sonraki bir tarihte tahsil edilirse tahsil edildiği dönemde, daha önce ayrılmış karşılık hesabı kapatılarak kâr (gelir) olarak kaydedilir. Bu nedenledir ki, şüpheli hale gelmiş alacak için karşılık ayrılmadan doğrudan zarar (gider) yazılması doğru bir yaklaşım değildir.⁴² Bununla birlikte, şüpheli olsun veya olmasın bir alacağın tahsilatının mümkün olmadığının kesinleşmesi halinde alacak artık şüpheli alacak konumundan çıkar ve VUK m.322 kapsamında değersiz alacak haline gelir. Değersiz hale gelen bir alacağın finansal tablolarda yer almasına gerek yoktur. Bu nedenle alacak daha önce zarar yazılmak suretiyle vergi matrahından indirim yapılmışsa tekrar gider olarak kayıtlara alınmaz. Düzeltmeler muhasebe tekniği ve vergi mevzuatına göre yapılır. Böylece değersiz hale gelen bir alacağın artık işletmeye de bir yararı bulunmadığından finansal tablolardan çıkartılır.

Örneğin; konkordato sürecinin ilk aşaması olan geçici mühlet sürecindeki bir alacak, VUK m.323 hükmüne göre dava safhasında bulunan alacaklar sınıfında yer aldığından şüpheli alacak olarak kabul edilir ve şüpheli hale geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmak suretiyle gider olarak kayıtlara alınır. Karşılık ayrılırken alacağın hangi alacağa ait olduğu belirtilmelidir. Çünkü şüpheli alacağın akıbeti sürekli takip edilir ve tahsil kabiliyeti doğduğu hesap döneminde şüpheli alacak olmaktan çıkartılır ve o hesap döneminin karına ilave edilir.

Konkordato sürecinde, borçlu hakkında konkordato talebinin reddine ve iflasına karar verilmesi durumunda bundan sonra işlemler iflas masasına gönderilir ve böylece konkordato yargılama süreci sona ermiş olur. İflas masası, borçlunun varlıklarını tasfiye ederek paraya dönüştürür. Bu aşamaya kadar geçen sürede alacaklıların alacakları “şüpheli alacak” niteliğini korur. İflas masası, tasfiye sürecinde, masada yer alan borçlunun alacaklarını tahsilat eder ve varlıklarını da satmak suretiyle toplayacağı parayla alacaklıların alacaklarını öncelik sırasına göre (rehinli alacaklar vb.) öder. Tasfiye süreci sonunda alacaklılar, alacaklarının tamamını veya bir kısmını tahsil edebilirler, ya da hiç tahsil edemeyebilirler.

İflas süreci sonunda alacaklılar tarafından tahsil edilebilen alacaklar şüpheli olmaktan çıkar ve dönem kârına ilave edilir. Çünkü bu alacaklar şüpheli hale geldikleri dönemde, zarar olarak kayıtlara itikal edilmişti. Böylece tahsil edilebilen alacaklar tahsil edildikleri dönemde kâr buna karşın tahsil edilemeyen kısım da değeri sıfır olarak kabul edilir ve “değersiz alacaklar” sınıfına dahil edilir. Değersiz hale gelen tutar, şüpheli alacaklar içinden çıkartılmak suretiyle dönem giderlerine atılmak suretiyle kapatılır. Konuya ilişkin bir örnek aşağıda yer almaktadır;

(A) işletmesi finansman sıkıntısı nedeniyle 01.09.2025 tarihinde konkordato talebinde bulunmuş ve konkordato talebi mahkemece aynı gün kabul edilmiş ve kendisine üç aylık geçici mühlet tanınmıştır. (B) işletmesi de (A) işletmesinden 100.000 TL alacaklıdır.

⁴¹ Demirtaş, Varıcı & Kalıpçı Çağırın., s.197.

⁴² Gelir İdaresi Başkanlığı Ankara Defterdarlığı görüşü; 13.03.2026 tarih ve E-27575268-105[2025-1808]-161290

Konkordato talebinin kabulü ile (B) işletmesinin alacağı 2025 yılında şüpheli hale gelmiştir. (B) işletmesi süreçten önce normal alacaklar içinde yer alan 100.000 TL alacağını geçici mühlet kararından sonra, normal alacaklar içinden çıkarmak suretiyle “şüpheli alacaklar” sınıfına dahil etmiştir. Devamında bu alacak için karşılık ayırmak suretiyle 2025 yılında 100.000 TL’yi zarar olarak kayıtlarına intikal ettirmiştir.

Daha sonra mahkeme geçici mühlet süresinin sonundan itibaren (A) işletmesine kesin mühlet vermiş ancak kesin mühlet süresi içinde mahkeme (A) işletmesini konkordato sürecini başarıyla tamamlamayacağına kanaat etmiş ve 15.02.2026 tarihinde konkordato talebinin reddine ve (A) işletmesinin iflasına karar vermiştir. Bu nedenle dosyayı aynı tarihte icra dairesi iflas masasına göndermiştir.

İflas masası 01.10.2026 tarihinde işlemleri tamamlamış (A) işletmesinin tüm varlıklarını nakde dönüştürmüş ve (B) işletmesine sadece 40.000 TL ödenebileceğini ilan etmiş ve gereken ödemeyi (B) işletmesine aynı günde yapmıştır. (A) işletmesinin başkaca bir varlığının bulunmadığı iflas masası tarafından ilan edilmiştir.

(B) işletmesinin şüpheli alacaklar içinde yer alan 100.000 TL’nin şüphelilik durumunu tasfiyenin sonuçlandığı 01.10.2026 tarihine kadar devam edecektir. Çünkü bu tarihe kadar (B)’nin tasfiye tabi tutulan varlıklardan tahsilat yapıp yapamayacağı, yapılacaksa ne kadar tahsil edeceği henüz belli değildir.

İflas masası, (B) işletmesine 100.000 TL alacağının sadece 40.000 TL’sini ödeyebildiğine göre, bu durumda (B) işletmesi toplam 100.000 TL şüpheli alacağından sadece 40.000 TL’ni tahsil edebilmektedir. Buna göre, (B) işletmesinin, tahsil edemediği şüpheli alacağından geriye 60.000 (100.000-40.000) TL kalmış olmaktadır. Tahsil edilen 40.000 TL, daha önce zarar yazıldığı için gerekli düzeltmenin yapılması gerekir. Bu nedenle, 2026 yılında 40.000 TL’nin şüpheli alacaklar içinden çıkartılarak dönem karına ilave edilmelidir. Aynı şekilde tahsil edilemeyen 60.000 TL, 2025 yılında gider işlendiğinden 2026 yılında bir sefer daha gider işlenemez. Bu nedenle bu tutarın önce şüpheli alacak hesabından çıkartılarak değersiz alacak olarak yazılması ve bu şekilde bilanço kalemleri arasından çıkartılmalıdır.

Yukarıdaki örneğin muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır;

(B) İşletmesi, geçici konkordato talebinin kabulü nedeniyle (A) işletmesinden olan 100.000 TL ticari alacağı şüpheli hale geldiğinden öncelikle bu alacağın normal alacaklar sınıfından çıkartılarak şüpheli ticari alacaklar sınıfına dahil edilmesi gerekir. Buna ilişkin muhasebe aşağıda yer almaktadır;

-----/-----		
128- ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HS.	100.000	
120- ALICILAR HS.		100.000
-----/-----		

Bundan sonra şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılmasına sıra gelecektir. Buna ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır;

-----/-----		
654- KARŞILIK GİDERLERİ HS.	100.000	
129- ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HS. KARŞILIĞI		100.000
-----/-----		

Kayıttan da görüleceği gibi 100.000 TL tamamı şüpheli hale geldiğinden bu tutarın tamamı 2025 yılı dönem giderlerine atılmak suretiyle bu tutar kadar vergi matrahı azaltılmıştır. İflasın 2026 yılında sonuçlanması nedeniyle (B) işletmesi alacağından sadece 40.000 TL’sini tahsil edebilmiştir. Buna ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir;

-----/-----		
102- BANKALAR HESABI HS.	40.000	
128- ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HS.		40.000
-----/-----		

Tahsil edilen 40.000 TL, 2025 yılında vergi matrahından düşülmüştü. 2026 yılında tahsil edildiğinden düzeltmenin 2026 yılında yapılması gerekir. Yani tahsil edilen 40.000 TL'nin 2026 yılında vergi matrahına ilave edilmesi gerekir. Buna ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir;

-----/-----	
129- ŞÜPHELİ TİC. ALACAKLAR HS. KARŞILIĞI	40.000
644- KONUSU KALM. KARILIKLAR HESABI	40.000
-----/-----	

Şüpheli alacaktan geriye kalan 60.000 TL'nin tahsilatı mümkün bulunmadığından değeri sıfır olarak kabul edilir ve değersiz alacak haline dönüşür. Bu tutar, 2025 yılında vergi matrahından düşüldüğünden 2026 yılında tekrar gider yazılamaz. Sadece buna ilişkin bilanço kalemlerinin güncellenmesi gerekir. Çünkü iflasın kesinleşmesi ile (B) işletmesinin 60.000 TL'sinin tahsil kabiliyeti ortadan kalktığından bu tutarın bilanço kalemleri arasından çıkartılması gerekir. Diğer bir ifadeyle “129- Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı”nın alacak bakiyesi 60.000 TL ve buna karşın “128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı”nın borç bakiyesi de 60.000 TL'dir. Bu hesaplara ilişkin işlemler tamamlandığından bunların bilançoda yer almasına gerek yoktur. Sonuç olarak bunların ters kayıtla kapılarak bilanço ve diğer finansal tabloların gerçek bir durumu yansıtacak hale getirilmesi gerekir. Buna ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır;

-----/-----	
129- ŞÜPHELİ TİC. ALACAKLAR KARŞILIĞI HS.	60.000
128- ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HS.	60.000
-----/-----	

Buradan da anlaşılacağı gibi alacaklı, borçlu lehine alacağının 60.000 TL'sinden vazgeçmiş olmaktadır. Diğer bir ifadeyle borçlu bu işlemde 60.000 TL kazançlı çıkmıştır. VUK'da bu işlem “Vazgeçilen Alacaklar” olarak tanımlanmıştır. Buna ilişkin düzenleme VUK m.323'te yer verilmiştir. Buna göre;

“Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alacaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararla itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur.”

Şunu ifade etmek gerekir ki, “vazgeçilen alacaklar” sonuç olarak borçlu lehine hüküm doğururken, buna karşın; değersiz alacaklar” ile “şüpheli alacaklar”a ilişkin düzenlemeden de alacaklılar yararlanabilmektedir. Konunun daha iyi anlaşılması adına aşağıdaki örneğe bakmak gerekir. Konkordato ile borçlu, borçlarına yapılan indirim/tenzilat oranı üzerinden borçlarının bir kısmını ödemekten kurtulmakta olup, ödenmesi gerekmeyen bu borçlar vazgeçilen alacak olarak nitelendirilir.⁴³ Vazgeçilen alacaklar VUK' un 324'üncü maddesi uyarınca borçlunun defterinde özel bir karşılık hesabına atılacak ve üç yıl içinde zararla itfa edilebilecektir. Üç yıl içinde borçlu tarafından zararla itfa edilmediği takdirde, üçüncü yılın sonunda kar hesabına aktarılmaktadır.

Örneğin, (B) işletmesi, (A) işletmesinden 500.000 TL alacaklıdır. (B) işletmesi alacağını tahsil etmede sorun yaşamış ve sonuç olarak taraflar 10.10.2025 tarihinde sulh yoluyla anlaşma yaparak (A) işletmesi, 500.000 TL borcunu ödemekten kurtulmuştur.

(A)'nın 2025 yılı faaliyetini 200.000 TL zarar, 2026 yılında 100.000 TL zararla kapattığı, buna karşın 2027 yılı faaliyetini de 600.000 TL karla kapattığı düşünüldüğünde (A)'nın vazgeçilen alacağı 500.000 TL ile ilgili aşağıdaki işlemi yapması gerekir;

2025 yılında zarara mahsup edilebilecek “vazgeçilen alacak” tutarı 200.000 TL'dir. Mahsup sonrasında (A)'nın, 2026 ve 2027 yıllarında mahsup edebileceği “vazgeçilen alacak” tutarı 300.000 (500.000-200.000) TL olacaktır. Yine

⁴³ Özdemir, s.8.

2026 yılında oluşan zarar 100.000 TL olup tamamı 2026 yılında itfa edilebilir. Böylece, 2027 yılına devir eden “vazgeçilen alacak” tutarı da (300.000-100.000) 200.000 TL olacaktır. (A) 3. yılın (2027) sonuna kadar “vazgeçilen alacak” tutarının tamamını zarara mahsup etmesi, edilmemesi halinde kalan tutarın 3. yılın sonunda kara ilave etmesi gerekir. Bu durumda 2027 yılı sonunda itfa edilemeyen 200.000 [(500.000-(200.000+100.000))] TL’nin kara ilave etmesi gerekir. Örneğe ilişkin muhasebe kaydı hem borçlu açısından hem de alacaklı açısından şöyle olacaktır;

a) *Borçlu (A) işletmesi açısından:*

Her şeyden önce, (A) işletmesi 2025 yılında 500.000 TL borç ödemesinden kurtulduğundan bu tutarı özel bir hesabına kayıt ederek en fazla üç yıl içinde zararlar itfa etmesi gerekir.

-----/-----		
320- SATICILAR HESABI	500.000	
549- ÖZEL FONLAR HESABI		500.000
-----/-----		

Yine borçlu (A) işletmesi 2025 yılındaki zarar tutarı 200.000 TL olduğuna göre bu tutar fonlar hesabında yer alan tutara mahsup edilebilir.

-----/.../.../2025-----		
549-ÖZEL FONLAR HESABI	200.000	
690- DÖNEM KARI VEYA ZARAR HESABI		200.000
-----/-----		

Yine Borçlu (A) işletmesinin 2026 yılı zararı 100.000 TL’dir. Bu tutarında fonlar hesabında yer alan tutara mahsubu gerekir. Buna ilişkin muhasebe aşağıda yer almaktadır;

-----/.../.../2026-----		
549-ÖZEL FONLAR HESABI	100.000	
690- DÖNEM KARI VEYA ZARAR HESABI		100.000
-----/-----		

Borçlu (A) işletmesinin 2027 yılında zararı oluşmadığından özel fonlar hesabında yer alan ve mahsup edilmediği için 2027 yılına devir eden 200.000 [(500.000-(200.000+100.000))] TL’nin kar hesabına ilave edilmesi gerekir. Buna ilişkin muhasebe kaydı aşağıda yer almaktadır.

-----/.../.../2027-----		
549- ÖZEL FONLAR HESABI	200.000	
679- DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		200.000
-----/-----		

b) *Alacaklı (B) işletmesi açısından:*

(B) İşletmesi sulh yoluyla (konkordato ya da diğer durumlar sonunda) 500.000 TL alacağından vazgeçtiğinden bu alacağın tahsili artık mümkün değildir. O halde (B) işletmesinin 2025 yılındaki 500.000 TL alacak değeri sıfır olarak kabul edilir. Değeri sıfır olan bir alacak VUK m.322 göre, “Değersiz Alacak” olarak kabul edilmektedir. Madde hükmüne göre; “Değersiz alacaklar, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilirler.” denilmektedir. Buna göre, (B) işletmesinin sulh yoluyla alımından vazgeçtiği 500.00 TL alacak işlemin gerçekleştiği 2025 yılında (B) zarar yazılarak kayıtlardan çıkarılması gerekir. Bu duruma ilişkin muhasebe kaydı aşağıda yer almaktadır;

-----/-----/2025-----	
689- DİĞER OLANDIŞI GİDER VE ZARARLAR 500.000	
120- ALICILAR HESABI	200.000
-----/-----	

2.2. Katma Değer Vergisi Kanunu yönünden konkordato

Konkordato sürecinin KDV açısından önemi 2018 yılında 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Katma Değer Vergisi Kanunu vergi indirimi başlıklı 29. maddesine eklenen 4'ncü fıkra eklenmesiyle belirginleşmiştir. Eklene fıkra,

“Vergi Usul Kanununun 322 inci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisi, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde ödenen KDV olarak indirim konusu yapılabilir (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır).” Denilmektedir;

hükümden de anlaşılacağı gibi, değersiz hale gelen bir alacağın içinde KDV’de varsa alacaklı bu KDV’yi isteğe bağlı olarak gelir veya kurumlar vergisi matrahından düşülebilir veya “İndirilecek KDV” olarak kayıtlara alabilmektedir. Bu durum şüpheli alacaklar için de söz konusudur. Yani şüpheli hale gelen bir alacak içinde KDV’de varsa alacaklının KDV ile ilgili olarak iki seçim hakkı vardır: Bunlardan bir tanesi KDV’de dahil tüm alacak tutarı şüpheli alacak olarak kabul edilir ve dönem kârından düşülebilir veya mal veya hizmet bedeli dönem karından düşülür, KDV ise indirilecek KDV hesabına ilave edilebilir.

Örneğin, (B) işletmesi (A) işletmesine, 100.000 TL mal karşılığı ve 20.000 TL KDV olmak üzere toplam 120.000 TL mal satımında bulunmuştur. (A) işletmesi borcunu ödeyememiş ve 01.02.2025 tarihinde konkordato talebinde bulunmuş ve kendisine üç aylık geçici mühlet verilmiştir. Bu durumda (B) işletmesinin 100.000 TL mal karşılığı ve 20.000 TL KDV karşılığı olmak üzere 120.000 TL’si 2025 yılında şüpheli hale gelmiştir. (B) işletmesi isteğe bağlı olarak KDV dahil 120.000 TL için karşılık ayırıp bunun tamamını gelir veya kurumlar vergisi matrahından indirim yapabilir.

VUK m.323/3 fıkrasında “yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.” hükmünde “ayrılabilir” ifadesinden anlaşılacağı gibi şüpheli alacak kaydı isteğe bağlı olabilmektedir. Mükellef şüpheli hale gelen bir alacak için karşılık ayırıp ayırmama konusunda seçim yapma hakkına sahiptir. Bu durumda alacaklı (A) işletmesi, istemesi halinde 2025 yılında KDV dahil 120.000 TL’nin tamamı için karşılık ayırıp dönem karından düşebilir ya da 120.000 TL’yi normal alacaklar arasında izlemeye devam ederek sonuca göre hareket edebilir. Her iki durum sonucuna ilişkin açıklama aşağıdaki gibidir;

Borçlu (A) işletmesi hakkında mahkeme, 2026 yılında iflas kararı verdiği ve dosyanın iflas masasına gönderildiği, iflas masasında da alacaklılara dağıtılacak bir varlığın olmadığı düşünüldüğünde alacaklı (B)’nin KDV dahil 120.000 TL’nin tamamı değersiz hale gelmiştir. Bu nedenle bu alacağın değeri bundan böyle sıfır olarak kabul edilmektedir. 120.000 TL’yi 2025 yılında şüpheli alacak olarak kayıtlarına aldığı ve gider olarak işlediği için 2026 yılında tekrar gider olarak işleyemez. Sadece bilanço kalemlerinde yer alan “Şüpheli Alacak Karşılığı” hesabının düzeltilmesi gerekir. Yani şüpheli alacaklarla değersiz alacakları karşılaştırmak suretiyle şüpheli alacakları bilanço kalemleri üzerinden çıkartılması gerekir.

Alacaklı (B), tercihe bağlı olarak 2025 yılında şüpheli hale gelen 100.000 TL + 20.000 TL KDV için karşılık ayırmaması durumunda bu alacak 2026 yılında iflas nedeniyle değersiz hale geldiği için KDV dahil 120.000 TL’yi gelir ve kurumlar vergisi matrahından düşebilir ya da 100.000 TL’yi gelir ve kurumlar vergisi matrahından düşebilir ancak 20.000 TL KDV’yi de “indirilecek KDV Hesabına” ilave edemez. Çünkü, KDVK “İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi” başlıklı m.30/1(e)’de; “Vergi Usul Kanununun 322’nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen Katma Değer Vergisi’nin indirim konusu yapılamayacağı” hükmü yer almaktadır.

3. Tartışma: Karşılık ayırma hangi dönemde olmalı?

Bilanço esasına göre kazancı tespit edilen işletmeler, alacaklar şüpheli hale geldiğinde şüpheli hale gelen tutar

kadar karşılık ayrılmak suretiyle gider ve daha sonra tahsil edilmesi halinde tahsilatın yapıldığı dönem gelirine ilave edilir. Buna karşın işletme hesabı esasına göre kazancı tespit edilen mükellefler ise alacağın şüpheli hale geldiği dönemde defterlerin gider hanesine, sonradan tahsil edilmesi halinde ise tahsilatın yapıldığı dönemde defterin gelir sayfasına kayıt yapılır.

Şüpheli alacaklar şüpheli hale geldiği dönemde mi, yoksa şüphelilik durumu devam ettiği durumlarda daha sonraki yıllarda da karşılık ayrılabilmesi konusu tartışmalı bir konudur. Tartışma iki farklı görüş etrafında dönmektedir. Bu görüşü savunanlardan biri Gelir İdaresi Başkanlığı diğeri de Danıştayıdır.

Danıştay’da oluşan içtihatlar göre; alacakların şüphelilik durumu devam ediyorsa, alacağın şüpheli hale geldiği yılda karşılık ayrılıp ayrılmamasının bir önemi bulunmamaktadır. Dolayısıyla sonraki yıllarda da karşılık ayrılabilir. Buna karşın Gelir İdaresine göre; dönemsellik vergilemenin özünü teşkil eder. Mükellefin vergilendirme ile ilgili giderleri dilediği zamanda indirim konusu yapabilmesi vergilemede dönemsellik ilkesini zedeler ve sisteme önemli zarar verir. Bu nedenledir ki, şüpheli hale gelen alacaklar için şüpheli hale geldikleri dönemde karşılık ayrılmalıdır. Yine Gelir İdaresine göre; şüpheli alacak karşılığı, iktisadi kıymetleri değerlemenin bir sonucudur. Değerleme ise VUK’a göre dönem sonunda yapılması gerektiğinden⁴⁴ şüpheli alacak karşılığı sadece alacağın şüpheli hale geldiği dönemde ayrılması gerekmektedir. Bu görüşe göre; daha sonraki dönemlerde şüphelilik hali devam etse bile sonraki dönemlerde karşılık ayrılıp gider yazılmaması vergi idaresinin yerleşik görüşüdür. İlgili görüş,

“Şüpheli alacaklar için dava veya icra takibine başlanıldığı yılda karşılık ayrılması gerekmekte olup, şüpheli hale geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmayan alacaklar için daha sonraki dönemlerde şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün olmamaktadır.”⁴⁵

şeklinde ifade edilmiştir. Yine Gelir İdaresi’nin konu hakkındaki görüşlerine ilişkin birkaç kaynak künyesi aşağıda yer almaktadır.⁴⁶ Buradan idarenin; dönemsellik ilkesinde ne kadar kararlı olduğu ve bu nedenle şüpheli hale gelen alacakların, dönemsellik ilkesi gereği sadece şüpheli hale geldiği dönemle indirim yapılabilmektedir.

Buna karşın Danıştay konu hakkında, şüpheli alacakların meydana geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmasının bir önemi ve gereği bulunmadığı yükümlünün bu hakkı daha ileriki yıllarda da kullanabileceğine ilişkindir. Danıştay bu görüşünü “Şüpheli Alacaklar” başlıklı VUK m.323’te şüpheli alacakların meydana geldiği dönemde karşılık ayırması gerektiğine ilişkin bir hüküm bulunmadığı ve bu nedenle yükümlü istemesi halinde sonraki dönemlerde de karşılık ayrılabilmesine dayandırmaktadır. Bunun tek bir istisnası vardır. O da 2006 yılında Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararıdır.⁴⁷ Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı’nda şüpheli alacak karşılığı, alacağın şüpheli hale geldiği dönemde ayrılmalı, şüpheli hale geldiği dönemde karşılık ayrılmayan alacak için daha sonraki dönemlerde karşılık ayrılamayacağı yönündedir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu’nun 2006 yılında almış olduğu bu karar, Gelir İdaresinin dönemsellik ilkesi konusundaki görüşüne destekleyici bir karar olmakla birlikte, Danıştay bu konudaki görüşünde ısrarcı olmamış ve dolayısıyla bu karar sadece 2006 yılına ilişkin Danıştay içtihadını oluşturmuştur. Danıştay’ın bu karardan sonra almış olduğu kararlarında, 2006 yılı önceki kararlara benzer kararların verildiği görülmektedir

Danıştay’ın 2006 öncesinde ve sonrasında vermiş olduğu kararlarına bakıldığında alacağın şüpheli hale geldiği dönemden sonraki dönemlerde karşılık ayrılmasının mümkün olduğu yönündeki mükellef odaklı kararlarından bazıları aşağıda yer almaktadır;

“Anılan kanun maddesinde alacağın şüpheli hale geldiği tarihte karşılık ayrılmasını zorunlu kılan bir hükme yer verilmemiştir. Önemli olan alacağın maddede gösterilen niteliklere sahip olup olmadığı hususudur. Dönemin değişmesiyle alacağın şüpheli olma niteliğini kaybettiği kabul edilemeyeceği gibi, alacağın şüpheli hale geldiği dönemin geçirilmesi halinde, yeni değerlendirme günlerinde de tasarruf değerini muhafaza edecek olan alacak için karşılık ayırma imkânının ortadan kalkacağının kabulü, Kanun’da öngörülme bir nedenle kanunla tanınan bir hakkın bertaraf edilmesi anlamına gelecektir.”⁴⁸

“Şüpheli hale gelen alacak için şartların tamam olduğu dönemin değerlendirme gününde karşılık ayrılmamış olması, sonraki dönemde şartların devamı halinde karşılık ayrılmasına engel değildir. ... Önemli olan alacağın maddede

⁴⁴ VUK m.259

⁴⁵ Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı 01.03.2018 tarih ve 72788441-105-13130 sayılı özelge

⁴⁶ VUK Sirküler 112/2019-2, 4. Diğer Hususlar m.3, Düzce Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü 06.05.2016 tarih ve 13334133-VUK—05-11 Sayılı Özelge, 334 Sıra No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, R.G. 05.05.2004, No: 25453, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı, 08.01.2019 tarih ve 67854564-105[6172]-E.11117 sayılı özelge

⁴⁷ Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı, 18.12.2006 tarih ve E.2006/291, K.2006/334

⁴⁸ Danıştay 4.D, 12.12.1994, E.1994/2943, K.1994/5901: Danıştay 4.D, 10.11.1992, E.1992/719, K.1992/4809.

gösterilen niteliklere sahip olup olmadığı hususudur”⁴⁹

“alacağın şüpheli hale geldiği tarihte karşılık ayrılmasını zorunlu kılan bir hükme yer verilmemiştir. Önemli olan alacağın maddede gösterilen niteliklere sahip olup olmadığı hususudur. Dönemin değişmesiyle alacağın şüpheli olma niteliğini kaybettiğinin kabulü kanunda öngörülme, bu nedenle de kanunla tanınan bir hakkın bertaraf edilmesi anlamına gelecektir.”⁵⁰

“213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun şüpheli hale gelen alacaklarla ilgili, alacağın şüpheli hale geldiği yılda karşılık ayrılmasını zorunlu kılan bir ifade yer almadığından, davacı şirketçe 2016 yılında şüpheli hale gelen alacaklar için, 2017 yılında karşılık ayrılıp gider yazılabileceği sonucuna varılmakla beraber”⁵¹

Danıştay kararlarında, mükerrerlik olmadığı sürece sonraki dönemlerde de ayrılabilir yaklaşımı mevcuttur.

Bize göre dönemsellik ilkesi; VUK ve diğer vergi kanunlarının vazgeçilmez ilkelerinden biridir. Bu ilkenin sarsılmadan devam ettirilmesine yarar görmekteyiz. Aksi halde, yıllardır “dönemsellik ilkesi” odaklı oluşturulan vergi sisteminin bozulmasına neden olur. Bir an için şüpheli alacak meydana geldiği dönemden sonraki dönemlerde de ayırabildiği varsayıldığında bu durumda yükümlü, karşılık ayırmayı, işine geldiği dönemde ayırırsa buna kim ne diyebilir. Örneğin; 2026 yılında şüpheli hale gelen bir alacak için karşılık ayırmayı 2030 ya da daha sonraki yıllarda ayırırsa buna engel bir durum olmaz. Hatta karşılık ayırma işi, birkaç yıla paylaştırmak suretiyle çıkarına uygun olduğu yıllara yayılması durumunda hangi yasayla buna engel olunabilir. Peki şüpheli alacak karşılığı, alacağın şüpheli hale geldiği dönemde değil de sonraki dönem veya dönemlerde ayrılabiliriyorsa VUK’da yer alan “Değersiz Alacaklar” ve “Vazgeçilen Alacaklar” için de emsal uygulamaya neden olmaz mı? Örneğin, 2026 yılında değersiz hale gelen bir alacak için 2026 yılı yerine amaca uygun olacak şekilde sonraki yıllara yayılmasına neden olmaz mı?

Bize göre bu iki farklı görüş ayrılığının giderilmesine yönelik olarak VUK’da yer alan ilgili maddelere ilave hüküm konulması suretiyle görüş ayrılıkları ortadan kaldırılabilir. “Değersiz Alacaklar”ın yer aldığı m.322’ye konulacak ilave hükümle değersiz alacaklar, değersiz hale geldikleri dönemde zarara atılabileceği, “Şüpheli Alacaklar”ın yer aldığı m.323’de aynı şekilde ilave hüküm koymak suretiyle şüpheli alacaklar, şüpheli hale geldikleri dönemde karşılık ayrılabiliriyi ve “Vazgeçilen Alacaklar”ın yer aldığı m.324’de aynı şekilde ilave hüküm koymak suretiyle vazgeçilen alacaklar, vazgeçildikleri dönemde zarara atılabileceğine ilişkin hükümlerin konulması suretiyle İdare ile Danıştay arasındaki görüş ayrılığı giderilebilir.

4. Sonuç

2018 yılında yürürlüğe giren 7101 sayılı Kanun ile Türk hukuku ve mali hayatına yeniden kazandırılan konkordato müessesesi, ekonomik dalgalanmalar karşısında iyi niyetli işletmelerin sürdürülebilirliği açısından hayati bir işlev görmektedir. Konkordato, salt bir icra ve iflas hukuku enstrümanı olmanın ötesinde, ticari işletmelerin mali tablolarını, muhasebe uygulamalarını ve en önemlisi vergilendirme süreçlerini doğrudan şekillendiren çok boyutlu bir yapıya sahiptir.

Çalışma kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, konkordato mühleti verilen bir borçludan olan alacakların doğrudan VUK m.32 gereğince “Şüpheli Alacak” mahiyeti kazandığı ve yasal şartlar dahilinde karşılık ayırma işlemine konu edilebilmektedir. Buna karşın tasdik edilen konkordato projesi kapsamında alacaklıların tahsilinden vazgeçtiği tutarlar ise borçlu yönünden VUK m.324 uyarınca “Vazgeçilen Alacak” olarak borçlunun defterinde pasifte özel bir fon hesabına alınırken, alacaklı yönünden ise VUK m.322 kapsamında “Değersiz Alacak” olarak doğrudan zarar yazılabilmektedir.

Vergi idaresinin dönemsellik ilkesine dayanarak karşılıkların yalnızca alacağın şüpheli hale geldiği ilk dönemde ayrılması gerektiği yönündeki katı tutumu, yargı organlarının şüphe halinin devam ettiği sonraki yıllarda da karşılık ayrılabiliriyine dair esnek ve mükellef lehine olan kararlarıyla çelişmektedir. Bu durum uygulamada mükellefler açısından ciddi bir hukuki belirsizlik ve vergi ihtilafı riski doğurmaktadır. Bu kapsamda vergi hukukunda belirlilik ilkesi gereği bir içtihat birliğine ihtiyacın olduğu kuskusuzdur.

Konkordato sürecine giren işletmelerden alacaklı olanların sürecin gelişmesine bağlı olarak şüpheli alacak karşılığı uygulaması özeti aşağıda yer almaktadır;

⁴⁹ Danıştay 4.D, 02.05.1991, E.1988/4658, K.1991/1627.

⁵⁰ Danıştay 4.D, 13.02.2014, E.2010/3320, K.2014/805.

⁵¹ Danıştay 4.D, 21.04.2022, E.2019/7540, K.2022/2777; Danıştay 3.D, E.2024/3086, K.2024/6448; Danıştay 3.D, E.2023/10716, K.2024/6450.

Geçici Mühlet Kararı Aşamasında;

Geçici mühlet kararı verilmeden önce dava veya icra safhasına intikal etmiş alacaklar için; VUK m.323 göre daha önce karşılık ayrılmışsa, geçici mühlet kararı verildikten sonra da bu alacaklar için şüpheli durumu devam ettiğinden yeniden karşılık ayrılmasına gerek yoktur.

- Geçici mühlet kararı verilmeden dava ve icra safhasına intikal etmemiş alacaklar için; geçici mühlet kararı nedeniyle borçlu aleyhine takip yapılamayacağından bu durumda bulunan alacaklar geçici mühlet kararının verildiği hesap döneminde şüpheli hale gelmiş kabul edilmektedir. Bu nedenle bu dönemde karşılık ayrılabilir.
- Geçici mühletin kaldırılarak konkordatonun reddedilmesi durumunda;
 - Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş alacaklar için daha evvel karşılık ayrıldığından bu alacaklar için herhangi bir düzeltmenin yapılmasına gerek yoktur.
 - Geçici mühlet kararının kaldırılmasıyla borçlu aleyhine takip yapılabileceğinden bu kapsamda bulunan alacaklar bundan böyle şüpheli alacak olarak kabul edilmemektedir. Bu nedenle geçici mühlet kararının kaldırılmasının ilan edildiği hesap döneminde, daha önce (geçici mühletin kabulü) zarar yazılmak suretiyle ayrılan karşılıkların bu dönemde düzeltilmesi (kar yazılması) gerekmektedir.

Kesin Mühlet Sürecinde Şüpheli Alacaklar;

- Başarıya ulaşması mümkün olan borçluya kesin mühlet verilmektedir. Geçici mühlet sürecinde olduğu gibi kesin mühlet sürecinde de alacaklılar borçlu aleyhine dava ve icra süreçlerini başlatamamaktadırlar. Bu nedenle daha önce ayrılan şüpheli alacaklar için herhangi bir düzeltme işlemi yapılmamaktadır.
- Borçlunun mali durumun düzelmesi nedeniyle kesin mühletin kaldırılması halinde;
 - Borçlunun mali durumunun düzelmesi nedeniyle kesin mühletin kaldırılmasında, konkordato süreci başlamadan evvel dava ve icra safhasına gelmiş alacaklar nedeniyle ayrılan karşılıklar için herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek yoktur.
 - Konkordato ilanı (geçici mühletin verilmesi aşamasında) ayrılan karşılıkların, kesin mühlet sürecinde borçlunun mali durumunun iyileşmesi nedeniyle konkordatonun reddedilmesi halinde; alacakların şüphelilik durumunu ortadan kaldıracığından bu alacaklar için geçici mühlet döneminde ayrılan karşılıkların kesin mühlet sürecinin kaldırılması kararının ilan edildiği hesap döneminde düzeltilerek kara ilavesi edilmesi gerekir.
- Kesin Mühlet Sürecinde Konkordatonun reddedilmesi ve iflasın açılması; Kesin mühlet sürecinde mahkeme, konkordato ile amaçlanan iyileşmenin gerçekleşmeyeceği konusunda kanaat oluşması halinde konkordatonun kaldırılmasına karar verir. Eğer borçlu iflasa tabiyse borçlu yönünden iflas kararı verilir. Bu durumda ilgili mevzuat gereği alacaklıların alacağı iflas masasında yer alacağından alacağın şüphelilik durumunda herhangi bir değişiklik olmamaktadır. Bu nedenle daha önce ayrılan karşılıklar için herhangi bir düzeltmenin yapılmasına gerek yoktur.

Konkordato projesinin kabul edilmesi durumunda;

Projenin kabul edilmesi halinde mahkeme konkordato tasdik kararında, alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçtikleri ve borçlunun geriye kalan borcunu ne kadar sürede ödeyeceği belirtir. Burada alacaklıların borçlu lehine vazgeçtikleri alacak tutarı, borçlu açısından “Vazgeçilen Alacak” olarak kabul edilirken (VUK m.324) bu tutar alacaklılar açısından “Değersiz Alacak” olarak kabul edilmektedir (VUK m.322). Değersiz alacaklar işletmeye bir yarar getiremeyeceğinden değeri sıfır olarak kabul edilir konkordato projesi tasdik kararının ilan edildiği hesap döneminde yok edilerek finansal tablolardan çıkartılır. Vazgeçilen alacaklar da aynı şekilde konkordato tasdik kararının ilan edildiği yıldan itibaren üç yıl içinde zararla itfa edilmesi, üçüncü yılın sonunda itfa edilmeyen tutarın gelire ilave edilmesi gerekir. Diğer yandan projenin tasdik edilmesi, borçlu ile alacaklının yeniden anlaşması sonucunda gerçekleştiğine göre, taraflar arasında yeni bir borç ve alacak ilişkisinin doğduğunu ve aynı şekilde ödeme vadeleri konusunda yeni bir sürecin başladığını ifade etmektedir. Dolayısıyla bu yeni durum, “Vazgeçilen Alacak” dışında kalan alacağın şüphelilik durumunu ortadan kalkmasına neden olmaktadır. Bu nedenle “Vazgeçilen Alacak” dışında kalan ve daha önce karşılık ayrılan şüpheli alacağın, konkordato tasdik kararın ilan edildiği dönemde kar hesabına atılarak düzeltme yapılır.

Konkordato projesinin reddedilmesi durumunda;

Kesin mühlet süreci sona ermeden projenin reddedilmesi halinde iflasa tabi borçlu açısından iflas kararı verilir ve

ilan edilir. Bu durumda ilgili mevzuat gereği alacaklıların alacağı iflas masasında yer alacağından şüphelilik durumunda herhangi bir değişiklik olmamaktadır. Bu nedenle daha önce ayrılan karşılıklar için herhangi bir düzeltmenin yapılmasına gerek yoktur.

Kaynaklar

- [1] Adalet Bakanlığı Bilirkişi Daire Başkanlığı, “Konkordato Komiserliği Başvuru Usul ve Esaslarına İlişkin Duyuru”, <https://bilirkisilik.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/konkordatokomiserligi12102023050854>
- [2] Albayrak, H. (2021). Konkordato Mühletinde Mahkeme Tarafından Takdir Edilebilecek Tasarruf Sınırlamalarının Değerlendirilmesi. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 7(2), 193-212. <https://izlik.org/JA53SN57MX>
- [3] Alihocagil, Ö. B. (2026). Konkordatonun Tasdiki Kararının Kanun Yolunda Kaldırılmasının/Bozulmasının Çekişmeli Alacak Hakkında Açılan Davaya Etkisi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9(1), 564- 584. <https://izlik.org/JA25DW48YK>
- [4] Aslanoğlu, S., & Cengiz, S. (2021). Konkordato Kurumunda Kesin Mühlet: Alacaklı, Borçlu ve Sözleşmeler Açısından Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 7(1), 38-67. <https://izlik.org/JA69SS79FS>
- [5] Atakul Özata, A. H. (2025). Mahkemenin Konkordato Projesine Müdahale Etme Yetkisi. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(3), 208-236. <https://doi.org/10.32957/hacettepehdf.1799736>
- [6] Bal, N. (2021). Adî Konkordato Çerçevesinde "Kayyım". *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4(2), 390-414. <https://izlik.org/JA39PP74EY>
- [7] Biçer, L., & Şua, M. F. (2021). Borca Batık Olmayan Bir Sermaye Şirketinin Konkordato Talebinin Başarıya Ulaşamayacağı Kesin Mühlet İçinde Anlaşıldığında Mahkeme Re’sen Ve Başka Bir İnceleme Yapmaksızın İflasa Karar Vermeli Midir? *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 18(2), 727-741. <https://izlik.org/JA43FU45AZ>
- [8] Demirtaş, M., Varıcı, İ., & Kalıpçı Çağırın, F. (2019). Muhasebe Açısından Ticari Alacaklara Yönelik Sorunlar Ve Çözüm Önerileri: Muhasebe Meslek Mensuplarına Yönelik Bir Uygulama. *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 195-219. <https://izlik.org/JA63ZH75UX>
- [9] Doğan, B. F. (2022). Adi Konkordatoda Faize İlişkin Özellikli Durumlar. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 8(2), 375-384. <https://doi.org/10.55027/tfm.1068403>
- [10] Ermenek, İ. (2020). Borca Batıklık Nedenine Dayalı Konkordatoda Geçici Mühletin Kaldırılması. *Adalet Dergisi*, 64, 507-530. <https://izlik.org/JA55PD32DW>
- [11] Erzeybek, H. (2025). Adî Konkordato Sürecinde İflâs. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(3), 93-127. <https://doi.org/10.32957/hacettepehdf.1692084>
- [12] Geniş, O., & Can, E. N. (2021). İşletmelerde Konkordato Sürecinin İşleyişi, Uygulama ve Finansal Yönden Değerlendirilmesi. *Maliye ve Finans Yazıları*, 115, 77-102. <https://doi.org/10.33203/mfy.872643>
- [13] GİB, Ankara Defterdarlığı, “Tahsil edilemeyen alacakların değersiz alacak olarak kaydı hk”, Özelge: E-27575268-105[2025-1808]-161290; 13.03.2026. <https://www.gib.gov.tr/mevzuat/kanun/434/ozelge/38874>
- [14] Kaya, U., Bayraktar, Y., & Atasel, O. Y. (2020). Türkiye’deki Muhasebe Düzenlemeleri Açısından Konkordato İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi. *PressAcademia Procedia*, 11(1), 79-83. <https://doi.org/10.17261/Pressacademia.2020.1244>
- [15] Köroğlu, A. (2020). Rehinli Malın Konkordato Mühleti İçinde Paraya Çevrilmesi Yasağı (İİK m.295). *İstanbul Hukuk Mecmuası*, 78(1), 139-160. <https://doi.org/10.26650/mecmu.2020.78.1.0005>

- [16] Kurt Konca, N., & Selçuk, S. (2021). Adı Konkordatoda Rehinli Malın Satış Yasağı Ve İstisnaları. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 18, 145-189. <https://doi.org/10.18771/mdergi.1037985>
- [17] Öncel, M., Kumrulu, A., Çağan, N., Göçer, C. (2024). Vergi Hukuku, Güncelleştirilmiş 33. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara.
- [18] Özdemir, M. (2018). Konkordatonun Muhasebe İşlemlerine Etkisi. *Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(2), 1-12. <https://izlik.org/JA34GC73DW>
- [19] Özşahin Koç, F., & Uzay, Ş. (2020). Konkordato Sürecinin İşletmelerin Sürekliliğine Katkısı. *Journal of Accounting and Taxation Studies*, 13(2), 495-515. <https://doi.org/10.29067/muvu.646758>
- [20] Saraç, Ş. (2019). 7101 Sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato, Ankara, 2019 <https://medya.barobirlik.org.tr/barowebiste/uploads/41/032018/15.03.2019%20-%20YEN%C4%B0%20KONKORDATO%20HUKUKU.pdf>
- [21] Şenyüz, D., Yüce, M., Gerçek, A. (2023). Vergi Hukuku (Genel Hükümler), 14. Baskı, Ekin Kitabevi, Bursa.
- [22] Uyar, T. (2019) Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri, Türkiye Barolar Birliği Yayınları, Ankara.
- [23] Yağcı, M. (2021). Uygulamadan Örneklerle Konkordato Kayyımı. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(1), 329-356. <https://izlik.org/JA82BB42UA>

Yazar Beyanı | Author's Declaration

Etik Kurul Onayı Beyanı | The Declaration of Ethics Committee Approval: Çalışmanın herhangi bir etik kurul onayı veya özel bir izne ihtiyacı yoktur. [The study doesn't need any ethics committee approval or any special permission.](#)

Çıkar Çatışması/Ortak Çıkar Beyanı | The Declaration of Conflict of Interest/Common Interest: Yazar tarafından herhangi bir çıkar çatışması veya ortak çıkar beyan edilmemiştir. [No conflict of interest or common interest has been declared by the author.](#)

Mali Destek | Financial Support: Bu çalışmanın araştırılması, yazarlığı veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek alınmamıştır. [who is the author has not received any financial support for the research, authorship, or publication of this study.](#)

Yazarların Katkıları | Authors's Contributions: Bu çalışma yazar tarafından tek başına hazırlanmıştır. [This paper was prepared by the author.](#)

Araştırma ve Yayın Etiği Bildirgesi | The Declaration of Research and Publication Ethics: Yazar, makalenin tüm süreçlerinde FISCONUS'un bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyduğunu ve verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığını, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde FISCONUS'un ve editör kurulunun hiçbir sorumluluğunun olmadığını ve bu çalışmanın FISCONUS'dan başka hiçbir akademik yayın ortamında değerlendirilmediğini beyan etmektedir. [The author declares that she complies with the scientific, ethical, and quotation rules of FISCONUS in all processes of the paper and that he does not make any falsification of the data collected. In addition, he declares that FISCONUS and its editorial board have no responsibility for any ethical violations that may be encountered, and that this study has not been evaluated or published in any academic publication environment other than FISCONUS.](#)